

Společné prohlášení předsedů vlád

společné zasedání vlády České republiky a vlády Slovenské republiky ve Valticích dne 12. května 2015

Dne 12. května 2015 se ve Valticích konalo v pořadí třetí společné zasedání vlády České republiky a vlády Slovenské republiky.

Předsedové vlád Bohuslav Sobotka a Robert Fico při zahájení setkání zdůraznili, že vztahy mezi oběma zeměmi si udržují výjimečný charakter a jejich další prohlubování a rozvoj zůstává dlouhodobou prioritou obou vlád. Pravidelná společná zasedání vlád považují za projev tohoto mimořádného partnerství a užitečný a efektivní způsob komunikace pro řešení aktuálních úkolů v oblastech společného zájmu. Potvrdili odhodlání obou vlád nadále úzce spolupracovat v úsilí o posilování prosperity obou zemí a společně přispívat k mezinárodnímu rozvoji. Jako zásadní z tohoto hlediska vnímají účast obou zemí na evropské integraci, zakotvení v transatlantickém společenství a prohlubování středoevropské regionální spolupráce.

Vlády si připomněly výročí 70 let od konce druhé světové války, která byla tragickým obdobím společných dějin obou národů, a od osvobození Československé republiky.

Rozhovorů se zúčastnili následující vládní představitelé:

Na straně České republiky:

předseda vlády **Bohuslav Sobotka**
první místopředseda vlády pro ekonomiku a ministr financí **Andrej Babiš**
místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace **Pavel Bělobrádek**
ministr zahraničních věcí **Lubomír Zaorálek**
ministr obrany **Martin Stropnický**
ministr vnitra **Milan Chovanec**
ministr průmyslu a obchodu **Jan Mládek**
ministr spravedlnosti **Robert Pelikán**
ministerně práce a sociálních věcí **Michaela Marksová**
ministr dopravy **Dan Ťok**
ministr zemědělství **Marian Jurečka**
ministr školství, mládeže a tělovýchovy **Marcel Chládek**
ministerně pro místní rozvoj **Karla Šlechtová**
ministr životního prostředí **Richard Brabec**
ministr kultury **Daniel Herman**
ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu **Jiří Dienstbier**
ministr zdravotnictví **Svatopluk Němeček**

Na straně Slovenské republiky:

předseda vlády **Robert Fico**
místopředseda vlády pro investice **Lubomír Vážny**
místopředseda vlády a ministr vnitra **Robert Kaliňák**
místopředseda vlády a ministr financí **Peter Kažimír**
místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí a evropských záležitostí **Miroslav Lajčák**
ministr dopravy, výstavby a regionálního rozvoje **Ján Počiatek**
ministr zemědělství a rozvoje venkova **Lubomír Jahnátek**
ministr obrany **Martin Glváč**
ministr spravedlnosti **Tomáš Borec**

ministr životního prostředí **Peter Žiga**
ministr školství, vědy, výzkumu a sportu **Juraj Draxler**
ministr kultury **Marek Mad'arič**
ministr zdravotnictví **Viliam Čislák**
státní tajemník Ministerstva hospodářství **Miroslav Obert**
státní tajemník Ministerstva práce, sociálních věcí a rodiny **Branislav Ondruš**

V konkrétních tematických oblastech bylo dohodnuto:

Evropské otázky

Vlády vyjádřily uspokojení nad vynikající spoluprací v evropské agendě a potvrdily odhodlání dále zintenzivnit koordinaci společných postojů jak v evropské, tak zahraniční politice.

Vlády projeví lítost nad vysokým počtem obětí tragických událostí ve Středomoří, k nimž došlo a dochází v souvislosti s rostoucími migračními tlaky. Ocenily rychlé svolání mimořádné Evropské rady 23. dubna 2015 a podpořily její výsledky. Aktivně se zapojí do rozpracování přijatého prohlášení mimořádné Evropské rady s výhledem na diskusi na červnové Evropské radě.

Vlády uvítaly zaměření nadcházející červnové Evropské rady na společnou bezpečnostní a obrannou politiku, protože současný vývoj v našem bezprostředním sousedství i ve světě staví EU a její členské státy před potřebu komplexně vyhodnotit aktuální bezpečnostní rizika a výzvy. V tomto směru vlády podpořily diskusi o revizi Evropské bezpečnostní strategie. Vlády se dohodly, že na této radě budou prosazovat společné postoje. Vlády se vyslovily pro další spolupráci v otázkách bezpečnosti a obrany v rámci visegrádské spolupráce.

V zájmu efektivního působení EU v oblasti bezpečnostní a obranné politiky je i posílení a prohloubení strategického partnerství a spolupráce s jinými mezinárodními institucemi, především s NATO, OBSE a Radou Evropy. Vlády se shodly, že v současném nestabilním a nepředvídatelném bezpečnostním prostředí v Evropě a ve světě je úzká koordinace těchto klíčových institucí nezbytností a je jediným způsobem, jak čelit společným výzvám.

Za významné téma jednání červnové Evropské rady vlády považují diskusi k situaci na Ukrajině a k dalšímu vývoji vztahů s Ruskou federací. V této souvislosti zdůraznily význam dodržování minských dohod všemi stranami konfliktu a podpořily provázání ekonomických sankcí vůči Rusku s implementací minských dohod v duchu závěrů březnové Evropské rady. Za klíčový považují především společný evropský postup, ke kterému chtějí i do budoucna přispívat. Vlády podpořily právo Ukrajiny na suverénní a svobodnou volbu svého politického i ekonomického směřování, útoky na její územní celistvost označily za nepřijatelné a odporující mezinárodnímu právu. Vlády považují za zásadní pokračování politických a hospodářských reforem v zemi. Podpořily poskytnutí finanční pomoci Ukrajině ze strany Evropské unie a deklarovaly svou připravenost jednat o jejím možném navýšení.

Vlády vyzdvihly význam Východního partnerství, které považují za klíčový nástroj Evropské politiky sousedství, jež má posilovat spolupráci se zeměmi východní Evropy v oblastech významných jak pro Evropskou unii, tak i pro partnerské státy. Vlády se shodly, že květnový summit v Rize by se měl soustředit na další směřování Východního partnerství zejména v kontextu diskuse o revizi Evropské sousedské politiky. Za klíčovou vlády považují diferenciaci přístupu k jednotlivým partnerským státům, inkluzivitu nástrojů sousedské politiky, prohlubování ekonomické spolupráce a důraz na podporu občanské společnosti, mobility a kontaktů mezi lidmi.

Vlády se shodly na nutnosti podpory procesu rozšíření a podpořily další integraci zemí západního Balkánu do Evropské unie. Tento proces představuje nejlepší prostředek k zajištění stability, demokratického právního státu a prosperity jihovýchodní Evropy. Shodly se, že pro úspěch a důvěryhodnost politiky rozšíření EU zůstávají i nadále klíčovými ochota a schopnost aspirantských zemí důsledně uskutečňovat potřebné reformy v souladu s jasně stanovenými kritérii. Vlády zdůraznily, že budou odmítat vytváření dodatečných podmínek v přístupovém procesu. Vlády se hodlají aktivně zapojit do projektů předvstupní pomoci aspirantským státům.

Investice a podpora růstu

Vlády se shodly, že pro hospodářskou konvergenci obou zemí má klíčový význam efektivní čerpání fondů EU. V souladu se závěry Evropské rady z prosince 2014 budou vlády postupovat společně tak, aby zajistily vhodné podmínky pro dočerpání finančních prostředků programového období 2007-2013. Vlády se dále shodly na potřebě efektivní a včasné implementace Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014-2020.

Vlády přivítaly přijetí Investičního plánu pro Evropu a zdůraznily jeho význam pro posílení investičních aktivit v členských zemích Evropské unie, které by měly vést ke zvýšení hospodářského růstu a ke snížení nezaměstnanosti.

Vlády ČR a SR podporují česko-slovenskou spolupráci na projektech společného zájmu v oblasti exportu energetického strojírenství. Tyto projekty mohou být významnou referencí pro další exportní aktivity českých a slovenských firem (jako např. spolupráce mezi Škodou Praha a SES Tlmače popř. jinými českými a slovenskými firmami).

Energetika a ochrana klimatu

Vlády potvrdily odhodlání prohlubovat spolupráci v oblasti energetiky, a to na všech relevantních úrovních.

Na úrovni Evropské unie budou obě vlády usilovat o úzkou a intenzivní koordinaci svých kroků při realizaci konceptu Energetické unie a všech jejích dimenzí. Budou usilovat, aby Energetická unie vedla k zabezpečení spolehlivých a cenově dostupných dodávek energie pro občany i průmysl, k dodržování principu technologické neutrality a k další podpoře rozvoje jaderné energetiky.

Vlády se shodly, že projekt Energetické unie a klimaticko-energetická politika EU do roku 2030 musí být založeny na vyváženém přístupu k cílům bezpečnosti dodávek energie, konkurenceschopnosti a udržitelnosti. Princip suverenity tvorby národního energetického mixu musí být zachován. To se týká zejména využívání jaderné energie, která tvoří podstatnou část energetického mixu obou zemí. Obě vlády budou úzce spolupracovat při komunikaci s evropskými partnery ohledně jaderné energetiky, stejně jako při výzkumu a vývoji pokročilých jaderných technologií a v jaderném strojírenství.

Cílem obou vlád je zefektivnění spolupráce při řešení aktuálních výzev v oblasti energetické bezpečnosti. Příležitostí pro vzájemnou koordinaci postojů bude zasedání Evropského fóra pro jadernou energetiku dne 26. a 27. května v Praze. Vlády budou prosazovat společné priority rovněž v kontextu regionální spolupráce, včetně spolupráce v rámci Visegrádské skupiny.

Obě vlády budou usilovat o spolupráci při posilování bezpečnosti dodávek zemního plynu a odstraňování překážek integrace trhu. Důležitým společným cílem zůstává dokončení strategického severojižního plynového koridoru procházejícího zeměmi V4. Diverzifikace zdrojů plynu jednoznačně přispěje k dalšímu zvýšení jejich energetické bezpečnosti. Energetická bezpečnost bude posílena i diverzifikací přepravních tras, proto obě vlády pokládají za užitečný připravovaný projekt Eastring jako jednu z možností, jak zajistit dodávky plynu do střední Evropy. V zájmu obou vlád je rovněž zabezpečit efektivní využití existujících přepravních kapacit v rámci významné evropské přepravní trasy pro plyn procházející přes území obou států.

Vlády se shodly na potřebě spolupráce při vyjednávání nové mezinárodní dohody o ochraně klimatu, která má být uzavřena smluvními stranami na podzim roku 2015 v Paříži, a to jak na bilaterální úrovni, tak i v rámci Visegrádské skupiny.

Visegrádská a regionální spolupráce

Vlády považují za hlavní platformu středoevropské regionální spolupráce Visegrádskou skupinu, která v únoru 2016 oslaví dvacet pět let od svého vzniku. Za dobu její existence se podařilo vybudovat mezi jejími členy jedinečnou míru důvěry. Vlády se shodly, že je společným zájmem tuto spolupráci dále rozvíjet zejména v těch oblastech, kde může společné úsilí přinášet konkrétní výhody (vnitřní koheze, evropská politika sousedství, energetika, bezpečnost a obranná spolupráce ad.). Vlády ocenily spolupráci obou zemí při realizaci programu slovenského předsednictví ve V4 a při přípravě nadcházejícího českého předsednictví ve V4, které bude na slovenské předsednictví v řadě oblastí navazovat.

Vlády uvítaly nastartování posílené třístranné spolupráce České republiky a Slovenské republiky s Rakouskem (tzv. slavkovský formát) v oblasti sousedských vztahů, evropských politik a při podpoře růstu zaměstnanosti. Vyjádřily přesvědčení, že implementace deklarace, schválené na úrovni předsedů vlád ve Slavkově v lednu 2015, přispěje k posílení povědomí o společných zájmech a konkrétními výsledky k přiblížení projektu evropské integrace občanům všech tří zemí. Příští setkání předsedů vlád v tomto formátu se uskuteční počátkem roku 2016 na Slovensku.

Obrana a bezpečnost

Vlády vnímají shodně závažnost současné bezpečnostní situace v Evropě. Aktivně proto přispívají k naplňování opatření přijatých na summitu NATO ve Walesu, jejichž cílem je adaptovat Alianci na novou bezpečnostní situaci a ujistit všechny členské státy o platnosti a věrohodnosti závazku kolektivní obrany. Vlády se dohodly, že budou usilovat o společné zapojení Visegrádské skupiny do těchto opatření v rámci nadcházejícího českého předsednictví. V zájmu naplnění vize jednotné, svobodné a mírové Evropy se dohodly podporovat reálný pokrok v politice otevřených dveří Aliance.

Vlády konstatovaly, že v uplynulém období byly vytvořeny podmínky pro úzkou spolupráci vzdušných sil České republiky a Slovenské republiky při zajišťování ochrany vzdušného prostoru obou zemí proti hrozbám vojenského charakteru. Vlády se dohodly sjednat v nejbližším možném termínu Smlouvu mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci při vzájemné ochraně vzdušného prostoru před hrozbami, a to i nevojenské povahy. Zdůraznily, že jsou rozhodnuty spolupráci při ochraně vzdušného prostoru aktivně rozvíjet i v širším regionálním formátu V4. Vlády rovněž potvrdily zájem na rozvoji koordinace logistické podpory letounů JAS 39 Gripen, včetně společného výcviku pilotů.

Vlády s potěšením přijaly informaci o právě probíhajícím společném cvičení ženijních jednotek Armády ČR (AČR) a Obzbrojených sil SR (OS SR) „ENGINEER RESCUERS“, na kterém se dohodly na loňském zasedání. I realizace tohoto cvičení je důkazem, že společná zasedání vlád ČR a SR mají velmi pragmatický charakter a přinášejí viditelné výsledky. Obě strany zároveň potvrdily připravenost a vůli pokračovat v realizaci společných cvičení i v budoucnosti, včetně cvičení zaměřených na posílení přeshraniční spolupráce v oblasti krizového managementu.

Na základě dnešního jednání ministrů obrany a jejich doporučení se vlády rovněž shodly na tom, že vedle prohlubování spolupráce vzdušných sil je žádoucí zaměřit se na rozvoj praktické spolupráce pozemních sil obou zemí. Náčelník Generálního štábu AČR a náčelník Generálního štábu OS SR připraví do příštího společného zasedání vlád koncepční materiál. Materiál by měl obsahovat zhodnocení možností spolupráce pozemních sil AČR a OS SR, včetně návrhu konkrétních společných aktivit a projektů.

Vlády potvrdily připravenost prohlubovat spolupráci v oblasti vojenských akvizic a podporovat spolupráci mezi českým a slovenským obranným průmyslem s cílem posílit jeho technologický a inovativní potenciál ve prospěch rozvoje ozbrojených sil obou států. Vlády se shodly na potřebě koordinovat svá stanoviska k evropské obranné legislativě v oblasti pořízování vojenského materiálu.

Doprava

Vlády potvrdily zájem na pokračování koordinovaného postupu při přípravě a realizaci společných přeshraničních projektů. Konkrétně se jedná o výstavbu nového silničního spojení R49/R6 mezi českou D1 u Hulína a slovenskou D1 u Púchova, napojení slovenské D3 na vybudovanou českou I/11 v podobě slovenské R5 v úseku Svrčinovec – státní hranice a pokračování spolupráce na modernizaci železničního spojení Brno – Bratislava, které je součástí sítě TEN-T a nákladního železničního koridoru evropsky významné dopravní osy Berlín – Praha – Brno – Vídeň/Bratislava – Budapešť.

Výročí založení společného státu

Vlády podpořily myšlenku připomenout si nadcházející 100. výročí založení společného státu Čechů a Slováků realizací vzpomínkových akcí včetně česko-slovenské zemské výstavy, která by sloužila jako bilance dosavadních vztahů odrážející jak společnou historii v jednom státním útvaru, tak i nadstandardní vazby dvou samostatných států. Přípravou česko-slovenské zemské výstavy byli předsedy vlád pověřeni ministři kultury ve spolupráci s ministry zahraničních věcí.

Zahraniční rozvojová spolupráce a humanitární pomoc

Obě země budou nadále konzultovat své rozvojové systémy a hledat možné synergie v geografických prioritách zahraniční rozvojové spolupráce. Rovněž tak v oblasti humanitární pomoci a civilní ochrany budou Česká republika a Slovenská republika bilaterálně i v rámci evropské spolupráce sdílet svou expertizu a v případech, kde to bude možné a přínosné, jsou obě země připraveny spolupracovat při poskytování humanitární pomoci.

Příští společné zasedání vlád

Předsedové vlád potvrdili, že se vlády České republiky a Slovenské republiky sejdou v roce 2016 na společném zasedání ve Slovenské republice.

Jeho Excelence
Bohuslav Sobotka
předseda vlády České republiky

Jeho Excelence
Robert Fico
předseda vlády Slovenské republiky